

تاریخ (۲) - یازدهم علوم انسانی

جزوه خلاصه درس ۱۶

تهیه کننده: خانم مرضیه نوریان-مشهد مقدس

کانال "تاریخ من" @tarikheman3

درس ۱۶

رسانس و عصر جدید

معنای رسانس: نوزایی و تجدید حیات و از نظر تاریخی شامل دگرگونی های فکری و فرهنگی آغاز شده به منظور احیای فرهنگ یونان و روم باستان، از ایتالیا و گسترش تدریجی آن در بخشهای دیگر اروپا
پیامد رسانس: رسانس منجر به تغییر و تحولات اساسی در جنبه های مختلف فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی جوامع اروپایی در عصر جدید و بنیانگذاری پایه های تمدن نوین مغرب زمین.
ایتالیا زادگاه و پیشگام رسانس

چگونگی ایجاد رنسانس از ایتالیا: همزمان سطره فرهنگ قرون وسطایی بر سراسر اروپا در قرن ۱۴م. در دست گرفتن هدایت جریان فکری و فرهنگی و ایجاد تفکر و سبک جدیدی از زندگی توسط گروهی از نویسندگان و اندیشمندان ساکن در شهرهای ژنو و فلوئانس، شهرت این تفکر و سبک جدید زندگی به رنسانس و اساس آن بر نوزایی و تجدید حیات فرهنگ یونان و روم باستان. گسترش تدریجی رنسانس در دیگر سرزمینهای اروپایی

اساس تفکر رنسانس: نوزایی و تجدید حیات فرهنگ یونان و روم باستان

مهم ترین زمینه ها و عوامل ظهور رنسانس: ۱. رشد شهرنشینی و تجارت؛ ۲. گسترش روابط فرهنگی با جهان اسلام؛ ۳. پیشینه فرهنگی و تاریخی

۱. رشد شهرنشینی و تجارت

رونق دوباره ی شهرنشینی و تجارت در پیوند تنگاتنگ با یکدیگر از سده ی 11 م به تدریج در اروپا ، تأثیر فراوان جنگ های صلیبی: بر رشد شهرها و تجارت به ویژه در مناطق ساحلی اروپا . تأثیر این جنگها بر رونق و شکوفایی شهرها در ایتالیا بیش از سایر سرزمینهای اروپایی .

وضعیت شهرهای ایتالیایی پس از جنگهای صلیبی: ارتش و شکوفایی این شهرها بدنبال گسترش تجارت، ۲. سرآمد شدن دیگر شهرهای اروپا در تجارت، بانکداری و صنعت . ۳. اختیار تجارت در دریای مدیترانه و سواحل غربی اروپا توسط شهرهای بندری ایتالیا چون ونیز ، جنوا ، پیزا و پالمو و فلورانس ، قرار گرفتن فلورانس بعنوان مرکز داد و ستد کالاهای قیمتی فلزی و چرمی و تجارت تخصصی پارچه در بخش وسیعی از اروپا.

شکل گیری 'بورژوازی' گروه (طبقه) جدیدی از ثروتمندان: شکل گیری مشاغل و حرفه های گوناگونی با گسترش شهرها و رشد تجارت، و ایجاد گروه جدیدی از شهرنشینان ثروتمند شامل بازرگانان، بانکداران و صاحبان صنایع معروف به بورژوا

نقش بورژواها در پیشرفت اروپا: ایجاد انجمن ها و شوراهای مختلف توسط آنان و تأثیر آنها در اداره امور شهرها . تفاوت نگرش و علایق بورژواها با فئودا لها و شوالیه ها . اهمیت و ارزش فراوان بورژواها به علم، فرهنگ و هنر و تلاش برای ترویج علم . حمایت افراد و خاندانهای حاکم بر شهرهای ایتالیایی از ادیبان، نقاشان، معماران و موسیقی دانان یکی از مهمترین خاندانهای حامی ادبا و نقاشان: خاندان مدیچی حاکم بر فلورانس ، بعنوان مشوق و حامی جدی فرهنگ، ادب و هنر .

علل شروع رنسانس از ایتالیا: ۱. رشد تجارت خصوصا پس از جنگهای صلیبی و در نتیجه کسب ثروت فراوان برای بورژواها در نتیجه کسب ثروت کسب قدرت و اداره مناطق مختلف ایتالیا توسط ایشان ۲ . حمایت خاندانهای ثروتمند ایتالیا از اندیشمندان و ادبا ۳. از سوی دیگر، استقلال و آزادی عمل بیشتر دولت شهرهای ایتالیایی به علت درگیری های پاپ ها و پادشاهان در اواخر

مرضیه نوریان-دبیر تاریخ-مشهد/کانال تاریخ من @tarikheman3

قرون وسطا، ایجاد موقعیتی برای متفکران و دانشمندان این شهرها بدنبال این استقلال، برای نشر تفکر و فرهنگی جدیدی متفاوت با اندیشه و فرهنگ حاکم بر قرون وسطا.

۲. گسترش روابط فرهنگی با جهان اسلام

آشنایی دانشمندان اروپایی در قرون وسطا از طریق اندلس (اسپانیای مسلمان) و سیسیل با: دستاوردهای فکری و فرهنگی جهان اسلام

افزایش آشنایی و آگاهی های اروپاییان با ابعاد مختلف تمدن اسلامی و پیشرفت های علمی مسلمانان پس از جنگ های صلیبی و گسترش روابط تجاری میان اروپا و شرق، تأثیر آثار و نوشته های علمی دانشمندان و عالمان مسلمان بر وضعیت فکری و فرهنگی اروپا در اواخر قرون وسطا. استفاده مدارس عالی و دانشگاه های تازه تأسیس ایتالیایی در استفاده از آثار و نوشته های دانشمندان مسلمان.

۳. پیشینه فرهنگی و تاریخی

سرزمین ایتالیا قلب امپراتوری روم باستان و وجود آثار و بناهای عظیم تمدن یونانی رومی در گوشه و کنار این سرزمین وجود این آثار در پایان قرون وسطا، یادآور روزگار عظمت و شکوه فرهنگی، اقتصادی و سیاسی گذشته ی آنان برای بسیاری از شهرنشینان مرفه ایتالیایی. ظهور تعدادی از نویسندگان و اندیشمندان در این دوره و مطالعه و پژوهش درباره ی فرهنگ یونان و روم باستان توسط ایشان و تلاش برای احیای آن

دستاوردها و تحولات رنسانس و عصر جدید

رنسانس: تحولی ساده یا گونه ای شکوفایی معمولی نبود؛ بلکه ایجاد شیوه ای از تفکر و فرهنگ متفاوت در ابعاد مختلف زندگی فردی و اجتماعی اروپاییان و بوجود آوردن نظام فکری، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی نوین در اروپا.

۱. گسترش اندیشه انسا نگرایی (اومانیسم)

یکی از وجوه مهم تفکر رنسانس ریشه در فرهنگ یونان باستان: حرمت نهادن به اعتبار و ارزش انسان و تصدیق استعداد و تواناییهای انسان، معروف به اومانیسم یا انسان گرایی

اعتقادات انسا ن گرایان یا اومانیست ها: تبعیت انسان گرایان از یونانیان باستان، و قراردادن انسان به عنوان محور و مدار جهان و اعتقاد به قراردادن معیارهای اخلاقی و ارزش ها و هنجارهای اجتماعی بر پایه ی خواسته های انسان و تمایلات دنیوی او.

اعتقادات انسا ن گرایان: انسان موجودی است دارای زندگی دنیوی ارجمند و مهم

تفاوت اعتقاد انسان گرایان و کلیسا: انسان گرایان اهمیت زندگی دنیوی انسان اما کلیسا مروج خلق انسان فقط برای خدمت به خداوند و تنها اهمیت معنویات و دنیاگرایی و میل به لذت جویی، مانع رسیدن انسان به سعادت و خوشبختی در جهان آخرت انعکاس گرایش های انسان گرایانه، بیش از هر جای دیگر: در قلمرو ادبیات، هنر و معماری و تربیت و در نتیجه ایجاد نهضت ادبی و شکوفایی هنر و معماری در ایتالیا علت ایجاد نهضت ادبی در ایتالیا؟

مرضیه نوریان- دبیر تاریخ- مشهد/ کانال تاریخ من @tarikheman3

تحولات رنسانس: ایجاد تحول عظیم در عرصه ی هنر، خصوصاً نقاشی، پیکرتراشی (مجسمه سازی) و معماری، در نتیجه تفاوت عمده آثار هنری این دوره به لحاظ موضوع و سبک با آثار هنری دوره ی قرون وسطا

تأثیر نوزایی (رنسانس بر هنر): ایجاد آثار بی نظیر توسط هنرمندان این دوره: با محور قرار دادن انسان و طبیعت، تأکید آنان بر زیبایی و خصوصیات جسمانی انسان و خصلت های درونی شخصیت های مورد نظر خود

اوج پیشرفت و شکوفایی هنر رنسانس: با ظهور سه هنرمند مشهور ایتالیایی یعنی لئوناردو داوینچی، رافائل و میکل آنژ. احتساب آنان در زمره ی بزرگ ترین نوابغ تاریخ هنر جهان

داوینچی: دارای هوش و نبوغ سرشاری. او علاوه بر سرآمدی وی در نقاشی، مجسمه سازی و معماری؛ آشنایی وی با علوم مختلفی از قبیل ریاضی، مهندسی و زمین شناسی؛ مشهورترین اثر نقاشی او شام آخر و مونالیزا یا لبخند ژکوند

تأثیر عصر نوزایی بر معماری: ایجاد شیوه ی نوین در معماری. الگوپذیری معماران عصر رنسانس از ساختما نهایی رم باستان و به کاربردن الگوی معماری بناهای باستانی در ساختن کاخها، کلیساها و نمازخانه ها.

اوج و شکوه معماری عصر رنسانس: کاخها و کلیساهای ساخته شده در عصر رنسانس در شهرهای مختلف ایتالیا به ویژه رم، فلورانس و ونیز

تأثیر عصر نوزایی، بر تعلیم و تربیت: تأثیر ژرف. اهمیت اندیشه ی انسان گرایی به تعالی و رشد جسمی و روحی انسان و تأکید انسان گرایان بر اصل آموزش پذیری انسان و شکوفایی استعدادها و توانمندی های بالقوه ی او از طریق آموزش.

نگارش رساله های متعددی درباره ی تعلیم و تربیت توسط دانشمندان عصر رنسانس با مطالعه و بررسی آثار و نوشته های دوره ی باستان، و ارائه نظریه ی آموزشی جدید. هدف آموزش و پرورش براساس این نظریه: عدم تربیت دانشمندان

برجسته، بلکه تربیت شهروندانی برای ایفای نقشی سودمند در جامعه و فعال در حیات شهری.

۲. تحولات علمی

تغییر نگرش علمی اروپاییان در عصر رنسانس و قرون جدید: در نتیجه ی آشنایی آنان با پیشرفت های علمی مسلمانان و اشاعه اندیشه های اومانیستی. توجه تدریجی علوم طبیعی و روش های علمی مبتنی بر مشاهده و تجربه توسط طالبان علم و معرفت و مطرح شدن نظریات علمی جدید و ایجاد اختراعات مهم.

مطرح شدن نظریه ی چرخش زمین به دور خورشید در اواسط قرن شانزدهم: توسط نیکلاس کوپرنیک در رساله ی گردش اجرام سماوی

اعتقاد کلیسا درباره گردش زمین: پیش از این، اعتقاد کلیسا و دانشمندان براساس نظریه ی زمین مرکزی بطلمیوس، بر زمین ثابت و چرخش خورشید به دور زمین

اثبات نظریه ی کوپرنیک: ۱. با مطالعات برخی از دانشمندان از جمله کپلر ۲. اختراع تلسکوپ توسط گالیله استاد دانشگاه پیزا،

مرضیه نوریان-دبیر تاریخ-مشهد/کانال تاریخ من @tarikheman3

تحول پزشکی و داروسازی در اروپا: با گسترش روابط اروپاییان با جهان اسلام پس از جنگ های صلیبی؛ موفقیت ویلیام هاروی در زمینه ی کارکرد قلب و چگونگی گردش خون.

پیشرفت در فیزیک و ریاضیات: و ادامه آن در قرن 17 م با وسعت بیشتر

تحولات جغرافیایی: بهره اروپاییان از تجربیات مسلمانان در زمینه ی جغرافیا و نقشه برداری آنها و دستیابی به پیشرفتهای چشمگیر.

پیشرفت های جدید در بسیاری از علوم در نتیجه: **اهتمام و اعتنا به روش تجربی، زمینه ساز انقلاب علمی در سده ی 17 م و سپس در قرن 18 م.**

این پیشرفت ها تنها بدست آمده بر اساس اطلاعات جدید نبود، بلکه بیشتر مدیون دیدگاه های نوین مطرح شده توسط دانشمندان و فلاسفه ای چون دکارت بنیانگذار سبک تحقیق در ریاضی و فرانسیس بیکن از طرفداران روش شناخت تجربی در مطالعات علمی.

اختراع ماشین چاپ

از مهمترین ابداعات فناوری در عصر رنسانس: اختراع دستگاه چاپ توسط یوهانس گوتنبرگ آلمانی پیامد اختراع ماشین چاپ: 1. تبدیل صنعت چاپ به یکی از بزرگ ترین صنایع اروپا. 2. تا سال 1500 م، ایجاد بیش از 1000 چاپخانه در سراسر اروپا و چاپ تقریباً 40000 عنوان کتاب در نیرازی حدود هشت تا 10 میلیون نسخه. 3. کمک فراوان به فراگیر شدن پژوهشهای علمی و نشر علم در اروپا. 4. چاپ کتابهای غیر مذهبی از قبیل کتابهای فلسفی، رمان و داستان و آثاری در موضوع حقوق، تاریخ و ... تأثیر ژرف آن بر وضعیت فکری و فرهنگی جوامع اروپایی

3. اکتشافات جغرافیایی و شروع استعمارگری اروپاییان

یکی از مهمترین تحولات عصر رنسانس: اکتشافات جغرافیایی و کشف راههای دریایی جدید پیامد این تحول: 1. کسب دستاوردهای علمی در حوزه دانش دریانوردی و جغرافیا؛ 2. به هم خوردن موازنه ی تجارت جهانی و آغاز استعمارگری اروپاییان.

انگیزه و عوامل اکتشافات جغرافیایی

1. جذابیت سرزمین های شرق دور، مانند هند و چین، از گذشته های بسیار دور برای اروپاییان. انگیزه همیشگی آنان رسیدن به آن سرزمین ها؛ اما حکومت های قدرتمند ایرانی و خلافت ها و سلسله های بزرگ مسلمان مسلط بر فلات ایران و مناطق ساحلی شرق و جنوب دریای مدیترانه از دوره ی باستان تا قرون جدید مانع جدی رسیدن اروپاییان به هندوستان و چین. افزایش انگیزه و اشتیاق اروپاییان برای رسیدن به شرق و دسترسی به ادویه و دیگر کالاهای گرانبهای آن دیار در اواخر قرون وسطا با گسترش فعالیت های تجاری در اروپا، از این رو، تحمل سختیهای فراوان اروپاییان و کشف مسیرهای دیگری برای رسیدن به سرزمین هایی که قرن ها در آرزوی دسترسی به آن بودند،

اولین کشورهای اروپایی کاشفان جغرافیایی: پرتغالی ها و اسپانیایی ها

مرضیه نوریان-دبیر تاریخ-مشهد/کانال تاریخ من @tarikheman3

علت انگیزه و شوق اسپانیایی ها و پرتغالیها برای کشف راه ها و سرزمین های جدید: عدم سود آنها از تجارت پروتق دریای مدیترانه و سرزمین های پیرامون آن به علت: الف: عدم توانایی رقابت آنها با دولت شهرهای ایتالیایی که تجارت این منطقه را در انحصار خود داشتند، ب: دشمنی با حکومت عثمانی مسلط بر مناطق شمال شرق و شرق مدیترانه.

۲. تأثیر افزایش اطلاعات جغرافیایی و توسعه ی مهارت دریانوردی اروپاییان در دوران پس از جنگ های صلیبی و اواخر قرون وسطا در کشف سرزمین ها و راه های جدید. الف: تکمیل فنون نقشه کشی توسط اروپاییان تا نیمه ی سده ی 15 م و ترسیم و طراحی نقشه های نسبتاً دقیقی از دنیای شناخته شده ی آن روزگار ب: پیشرفت اروپاییان در ساختن کشتی و بهره گیری از تجهیزات دریانوردی مانند قطب نما ساخته شده توسط چینی ها و اُسْطْرلاب (وسیله ای که موقعیت اجرام آسمانی را معلوم می کرد)، ساخته شده توسط مسلمانان

پرتغالیها پیشگام اکتشافات جغرافیایی:

اشتغال به کشف سرزمین های جدید: در نیمه ی دوم سده ی 15 م، توسط پیشروی دریانوردان پرتغالی در سواحل غربی قاره ی آفریقا در اقیانوس اطلس. مسیر حرکت پرتغالیها؟ ادامه سفر اکتشافی آنان به سمت جنوب و دور زدن دماغه ی امیدنیک، و ورود به اقیانوس هند و پیشروی تا سواحل جنوب شرقی هندوستان. بازگشت دریانوردان پرتغالی با مال التجاره ای شامل فلفل و سنگ های قیمتی از این سفر دریایی موفقیت آمیز به سرزمین خود و سود فراوان از آن

اعزام ناوگان دریایی توسط دولت پرتغال به فرماندهی آلبوکرک به هند مدتی پس از بازگشت اولین گروه از اکتشافات و تأسیس تعدادی پایگاه تجاری نظامی در جزایر و سواحل خلیج فارس، هندوستان و چین توسط آلبوکرک. احتساب این اقدامات نخستین گام های اروپاییان برای استعمار سرزمین های دیگر

دومین گروه مکتشفان جغرافیایی: به دنبال پرتغالی ها، اسپانیایی ها تلاش در کشف راه ها و سرزمین های جدید.

اسپانیا: آشنایی کریستف کلمب ایتالیایی با نظریه ی کروی بودن زمین آشنایی، و بدست آوردن پشتیانی پادشاه و ملکه ی اسپانیا در حمایت از برنامه ی سفر دریایی اش برای رسیدن به هند با عبور از اقیانوس اطلس شروع سفر دریایی کلمب با حمایت مالی اسپانیا، و در نتیجه کشف قاره ی آمریکا.

هدف مهاجرت اروپاییان به قاره آمریکا: پس از کشف آمریکا توسط کلمب مهاجرت شمار زیادی از مردم اسپانیا و دیگر کشورهای اروپایی به انگیزه ی کسب ثروت و دستیابی به زمین

اقدامات اسپانیا در قاره آمریکا: پس از کشف آن و مهاجرت تعداد زیادی از مردم اسپانیا به امید کسب زمین و ثروت به آمریکا؛ تا حدود نیمه ی قرن 16 م، شروع استعمارگری اسپانیایی ها با سرکوب بومیان، و تسلط آنان بر آمریکای مرکزی و بخش اعظم آمریکای جنوبی

الزام کاشفان در پرداخت سهم عمده ای از غنایم بدست آمده براساس منشور داده شده توسط پادشاه اسپانیا به کریستف کلمب و سایر کاشفان سرزمین های جدید به خزانه ی این پادشاه.

مرضیه نوریان-دبیر تاریخ-مشهد/کانال تاریخ من @tarikheman3

پیامد کشف سرزمینهای جدید در قاره آمریکا برای اسپانیا: استعمارگری این کشور و سرازیر شدن مقدار فراوان طلا و نقره غارت شده ی بومیان آمریکا، در نتیجه تبدیل اسپانیا به یکی از نیرومندترین کشورهای اروپایی در سده های 16 و 17 م

از اواخر قرن 16 م ورود هلندی ها و انگلیسیها و سپس فرانسویها به عرصه ی رقابتهای استعماری و دستیابی به مستعمرات فراوان در آسیا، آمریکای شمالی و آفریقا

سده ی 17 م صحنه ی رقابت و درگیری پیاپی: میان دولتهای اروپایی برای تسلط بر مستعمرات بیشتر و کسب منافع اقتصادی.

آثار و پیامدهای اکتشافات جغرافیایی برای مستعمرات :

آثار و پیامدهای فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی گسترده کشف سرزمین های جدید و گسترش قلمرو اروپایی،

1. از بین بردن جمعیت زیادی از مردم بومی مستعمرات به ویژه در قاره ی آمریکا بر اثر سرکوب شدید و انتشار بیماری

های مرگبار به دنبال دستیابی اروپاییان به سرزمین های جدید،

2. نابودی بسیاری از تمدن های بومی و نهادهای کهن قاره ها و جایگزینی دین، زبان و فرهنگ خود به جای آن البته تأثیر

کمتر پایگاه های تجاری پرتغالی ها و دیگر استعمارگران در شرق، بر تمدن و ساختار سیاسی و اجتماعی آسیا

3. تأثیر اصلی کشفیات جغرافیایی در حوزه ی اقتصادی . تلاش اروپاییان در هر نقطه از دنیای جدید برای کسب طلا و

نقره.

پیامد اکتشافات جغرافیایی برای استعمارگران اروپایی: الف: در نتیجه ی اکتشافات جغرافیایی: دستیابی اروپاییان به منابع ثروت

در سرزمین های جدید، ب: سرازیری حجم عظیم و بی سابقه از فلزات گران بها به اروپا در نتیجه ذخیره ی فلزات قیمتی

رونق اقتصادی و رشد تجارت شهرهای اروپایی . در نتیجه این وضع: ضربه اشراف فئودال و زمین دار و از دست رفتن

موقعیت اجتماعی ایشان . در مقابل، افزایش اعتبار و منزلت تجار و صنعت گران. ج: افزایش ذخیره ی فراوان طلا و نقره

موجب افزایش بیشتر قدرت شاهان اروپایی و برتری آنان بر اشرافیت فئودال حاکم . مجهزو قوی نمودن ارتش های ملی و

ناوگان های دریایی شاهان با استفاده از منابع مالی عظیم حاصل غارت مستعمرات ، د: تشدید رقابت و درگیری سیاسی،

نظامی و اقتصادی دولتهای اروپایی در سرزمین اصلی و مستعمرات بدنبال کشف سرزمین های جدید و گسترش قلمرو

اروپاییان،

پیامد پر شدن خزانه شاهان اروپایی با ثروت مستعمراتشان: کاهش قدرت اشراف فئودال و در مقابل افزایش قدرت شاهان و

برتری سیاسی و اقتصادی و نظامی شاهان در نتیجه مجهزو قوی نمودن ارتش های ملی و ناوگان های دریایی شاهان با استفاده

از منابع مالی عظیم حاصل غارت مستعمرات

تجارت بردگان آفریقایی :

اولین تجارت برده: توسط پرتغالیها؛ در جریان سفرهای اکتشافی پرتغال در سواحل غربی قاره آفریقا کشف آنها در کسب سود

هنگفت از طریق فروش برده های آفریقایی . به علت نیاز اروپاییان زمیندار در آمریکا به نیروی کار ارزان: انحصار تجارت برده

توسط پرتغالیها از آفریقا به آمریکا . بعدها ورود بازرگانان هلندی و انگلیسی نیز به این تجارت پرسود.

مرضیه نوریان-دبیر تاریخ-مشهد/کانال تاریخ من@tarikhehman3

افزایش سرعت خرید و فروش برده با کشف قاره ی آمریکا، {علت}: نیاز اروپاییان زمیندار همان مزارع وسیع تصرف شده در قاره آمریکا؛ به نیروی کار مجانی و ارزان .

۴. جنبش اصلاح دین و نهضت پروتستان

ایجاد سلسله حوادث و تحولاتی در قلمرو مسیحیت در اروپا در فاصله ی قرون 14 تا 17 م و معرفی آن توسط مورخان به عنوان اصلاح دین.

شروع جنبش اصلاح دین: با انتقاد و اعتراض به برخی از نظریات و عملکرد کلیسا .

مهمترین معترضان به کلیسا: ۱. برخی از این اعتراضات از سوی شاهان و فرمانروایان {علت انتقاد و اعتراض شاهان از کلیسا} بعزت منع ایشان توسط کلیسا از دخالت در امور سیاسی . ۲. انتقاد انسان گرایان شیفته ی تروج ادبیات و آثار کهن یونانی و لاتینی: الف: به شیوه ی تعلیم و تربیت و محتوای آموزشی تدریس شده تحت نظارت کلیسا در مدارس و دانشگاه ها ؛ و غیر مفید دانستن آنها ب: سرزنش کلیسا توسط انسان گرایان به خاطر برخی ناهنجاری های اخلاقی کشیشان^۳. مهم تر از دو گروه قبلی، گروهی از مصلحان دینی معترض و منتقد به کلیسا در درون کلیسا و به چالش کشیدن آموزه های کلیسا در باره ی انسان و خدا

مهم ترین شخصیت دینی معترض به کلیسا که نهضت اصلاح دین به نام او شناخته می شود: مارتین لوتر آلمانی ؛

اقدامات لوتر در اعتراض به کلیسا: بریدن وی در اعتراض به مسیحیت کاتولیک، از کلیسا و ایجاد مذهب تازه .

تحصیل لوتر با اشتیاق در رشته ی الهیات و تبدیل شدن به استاد تدریس کتاب مقدس در دانشگاه ویتنبرگ اولین مسئله ای که ذهن او را به خود مشغول کرد: ارتباط ایمان با انجام دادن کارهای نیک . آگاهی اوبدنبال مطالعات و تأملات گسترده ی خود در باب آیین مسیح و کتاب مقدس به اینکه مایه رستگاری ایمان و نه انجام دادن کارهای نیک برخلاف دیدگاه غالب کلیسایان،

اعتقادات لوتر: مطرح شدن نظریه عامل رستگاری انسان ایمان توسط لوتر آغاز جنگ وی با کلیسا . حتی نفی آمرزش گناهان توسط کلیسا در برابر پرداخت پول و انجام برخی خدمات توسط لوتر بر اساس همین نظریه . اعتقاد او به خدا بعنوان پدیری مهربان و بخشش گناهان بندگانش بی هیچ چشم داشت . تدوین نظریات لوتر در 1517 م، در 95 اصل و آویزان نمودن آن بر در کلیسای ویتنبرگ (شهری در کشور کنونی آلمان) و درخواست او از مردم در گفت و گودر باره ی آن

واکنش پاپ در برابر لوتر: تکفیر لوتر توسط پاپ و درخواست وی از امپراتور مقدس روم برای سرکوبی وی .

واکنش شاهزادگان آلمان در اختلاف لوتر و پاپ: حمایت شاهزادگان آلمانی از لوتر و اعتراض آنها به پاپ و امپراتور،

پروتستان: اعتراض (پروتست) شاهزادگان آلمانی به پاپ و امپراتور در حمایت از لوتر از این روی شهرت آنان به پروتستان .

تأسیس آیین و کلیسای پروتستان با تلاش های لوتر با وجود آنکه لوتر به دنبال تأسیس آیین و کلیسای جدیدی

مرضیه نوریان-دبیر تاریخ-مشهد/کانال تاریخ من @tarikhehman3

ادامه اصلاحات لوتر در خارج از آلمان توسط کسانی چون ژان کالون در سوئیس.

پیامد تأسیس نهضت پروتستان: ۱. از بین رفتن وحدت کلیسای کاتولیک و بروز سلسله جنگهای مذهبی میان پروتستانها و کاتولیکها در بخشهای وسیعی از اروپا. ۲. این نهضت موجب تقویت پادشاهان و دولت های ملی و رشد اندیشه ملی گرایی در اروپا. ۳. پیامد دیگر نهضت پروتستان: تضعیف قدرت کلیسای کاتولیک و کاهش نقش آن در زندگی مردم و جوامع اروپایی.

مانا باشید

م.نوریان

دبیر ناحیه مشهد

پیروزی مسلمانان در نبرد ملازگرد و درخواست امپراتور روم شرقی از پاپ برای جنگیدن با دشمن آنها یعنی مسلمانان؛ آشنایی اروپاییان با مسلمانان و پیشرفتهای آنان در نتیجه جنگهای صلیبی؛ گسترش تجارت و ایجاد یک طبقه ثروتمند به نام برژوا و حمایت شاهان اروپایی از ایشان؛ اختلاف در اعتقادات کلیسای کاتولیک زمینه تحول گسترده ای در اروپا ایجاد نمود.

تحول سیاسی: قدرتیابی پادشاهان با حمایت طبقه ثروتمند شهری (برژواها)

تحول دینی: ایجاد شکاف در مذهب کاتولیک و تشکیل پروتستانها؛ در نتیجه کاهش قدرت کلیسا

تحول علمی: در نتیجه کاهش قدرت کلیسا؛ توجه به علوم تجربی و حمایت شاهان و بورژواها از آن

@TARIKHEMAN3